

Handläggare: Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08 - 508 25 463

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 27 mars 2012

Ärende 3

Yttrande över I gränslandet – Social trygghet vid gränsarbete i Norden SOU 2011:74

- remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 001-149/2012

Förvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson-Bech
Utvecklings- och utredningschef

Sammanfattning

Arbetsmarknadsnämnden har av kommunstyrelsen beretts tillfälle att inkomma med yttrande avseende delbetänkandet I gränslandet - Social trygghet vid gränsarbete i Norden. I utredningen analyseras hur försäkringssystemen vid sjukdom och arbetslöshet fungerar för personer som bor i ett nordiskt land och arbetar eller studerar i ett annat.

Arbetsmarknadsförvaltningen begränsar sina synpunkter till att ställa sig bakom intentionerna i utredningen, dvs. att reglerna om samordning av social trygghet skall tillförsäkra att gränsarbetare i Norden har ett socialförsäkringsskydd som bevarar redan intjänade rättigheter och som underlättar integrationen i mottagarlandets socialförsäkringssystem. Det är viktigt att reglerna om samordning av social trygghet underlättar rörlighet för gränsarbete i Norden. Förvaltningen vill understryka vikten av en sammanfattande och tillgänglig information till den enskilda gränsarbetaren om gällande regelverk då regelverket kan vara komplicerat att sätta sig in i även i de fall då det rättsliga läget egentligen är tydligt. Detta lyfts även fram av utredaren.

Bakgrund

Enligt regeringens direktiv ska kommittén, som antog namnet den parlamentariska socialförsäkringsutredningen, göra en analys av hur försäkringssystemen vid sjukdom och arbetslöshet fungerar för personer som bor i ett nordiskt land och arbetar eller studerar i ett annat. Den ska analysera möjligheterna och konsekvenserna av att göra anpassningar av systemen i förhållande till de situationer som kan uppstå när olika regelsystem står i motsatsförhållande till varandra och därigenom påverkar den enskildes försäkringsförhållanden negativt. Kommittén ska särskilt beakta att den enskildes möjligheter på arbetsmarknaden ska behållas eller förstärkas. Kommittén ska i sitt arbete även överväga vilka erfarenheter från andra gränsområden inom EU som kan tillgodogöras.

Med gränssarbetare avses att en person är anställd eller egenföretagare och utför sitt arbete i en annan medlemsstat inom EU/EES (och Schweiz) än där han eller hon är bosatt i och dit personen återvänder minst en gång i veckan.

I november 2011 redovisade kommittén sitt uppdrag i delbetänkande I gränslandet - Social trygghet vid gränssarbete i Norden.

Stockholms stad har av Socialdepartementet inbjudits att lämna synpunkter på delbetänkandet. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Arbetsmarknadsnämnden har ombetts att inkomma med ett yttrande till kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben.

Ärendet

Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen har analyserat hur försäkringssystemen fungerar och har identifierat gränshinder utifrån hur de bedöms kunna åtgärdas. Tre typer av gränshinder har identifierats.

- Gränshinder där arbete pågår för att lösa dem
- Gränshinder som bedöms kunna undanröjas eller reduceras på annat sätt än genom rättslig reglering och
- Gränshinder som bedöms möjliga att lösa genom rättslig reglering.

Utredningen bedömer att gränshinder enligt punkt två ovan beror på otydligheter i hur regelverken ska tolkas samt på bristande information och samverkan mellan involverade aktörer. I dessa fall är det inte den rättsliga regleringen som behöver

åtgärdas, utan de bör snarare lösas genom t.ex. förbättrad samverkan. Gränshinder enligt punkten 3 ovan sägs bero på den svenska rättsliga regleringen och bedöms kunna åtgärdas genom ändringar i lag eller förordning.

Efter genomgång av gränshindren och beroende på typ av problem så presenterar kommittén förslag till samverkanslösningar eller författningsförslag.

Kommitténs övergripande bedömning är att konsekvenserna av kommitténs förslag är av liten omfattning, eftersom de berör en mycket begränsad grupp på den svenska arbetsmarknaden. I den ringa mån kommitténs förslag har konsekvenser för olika samhällsgrupper eller samhällsorgan handlar det om jämställdhets- och sysselsättningsaspekter samt administrativa konsekvenser för arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan. Ur övriga perspektiv bedömer kommittén att förslagen inte har någon effekt.

Förvaltningens synpunkter

För att uttala sig om förslagen eller materialet i delbetänkande krävs ingående kunskaper om de olika ländernas lagstiftning och hur de tillämpas i praktiken. Arbetsmarknadsförvaltningen anser sig sakna tillräckligt djupgående kunskaper för att kunna bedöma såväl förslagen som materialet. Förvaltningen konstaterar också att de regelverk som förslagen omfattar ligger på den statliga och inte på den kommunala nivån.

Arbetsmarknadsförvaltningen begränsar sina synpunkter till att ställa sig bakom intentionerna i utredningen, dvs. att reglerna om samordning av social trygghet skall tillförsäkra att gränsarbetare i Norden har ett socialförsäkringsskydd som bevarar redan intjänade rättigheter och som underlättar integrationen i mottagarlandets socialförsäkringssystem. Det är viktigt att reglerna om samordning av social trygghet underlättar rörlighet för gränsarbete i Norden. Förvaltningen vill också lyfta fram behovet av en sammanfattande och tillgänglig information till den enskilde gränsarbetaren om gällande regelverk då regelverket kan vara komplicerat att sätta sig in i även i de fall då det rättsliga läget egentligen är tydligt. Detta lyfts även fram av utredaren.
